

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЬОУНІВЕРСИТЕТСЬКА СИСТЕМА ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ-КЛІНЦИСТА.....	7
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.,	
ІНТЕРАКТИВНИЙ ОСВІТНИЙ СИМУЛЯТОР BODY INTERACT – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	9
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Павлюченко М.І.	
РОЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	11
Авраменко М.О., Моргунцова С.А., Ганошенко Ю.А.	
СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	14
Моргунцова С.А., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А., Школова О.П.	
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГНЕКОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ОНЛАЙН-ОСВІТИ.....	15
Авраменко Н.В., Нікіфоров О.А., Семененко І.В.	
ПРОЕКТ - ПРЕЗЕНТАЦІЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	17
Алексєєв О.Г., Різник О.І.,	
ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА ЗА ФАХОМ «ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА».....	18
Алипова О.Є., Дорошенко Е.Ю., Черепок О.О.	
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОКІ З ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ.....	21
Алієва О.Г., Макєєва Л.В., Таврог М.Л., Потоцька О.І., Громоковська Т.С., Попазова О.О.	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	23
Бачурін Г.В., Коломєєць Ю.С., Ломака С.С.	
ФІЛОСОФІЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ – ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО СТУДЕНТСЬКОЇ АУДИТОРІЇ.....	25
Беленічев І.Ф., Моргунцова С.А., Бухтіярова Н.В., Кучковський О.М., Морозова О.В., Самура І.Б., Бессараб Г.І., Риженко В.П.	
ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ЯК ВІДПОВІДАЛЬНА МІСІЯ ФАРМАЦЕВТА.....	26
Білай І.М., Білай А.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ В ЗДМФУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ.....	28
Боярська Л.М., Овчаренко Л. С., Редько І.І., Герасимчук Т.С., Котлова Ю.В.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФАРМАЦІЇ КЛІНІЧНІЙ ОСВІТИ.....	29
Бурлака Б.С.	
ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСУ ТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТІВ.....	30
Васюк С. О., Нагорна Н. О., Донченко А. О.	
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДИК.....	31
Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б., Садомов А.С.	
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ.....	32
Воронцова Л. Л., Коваленко В.А., Козачук О.С., Остапенко А.О., Міхєєв О.О.	

В поточному навчальному році започаткована і в подальшому буде проводитись конференція лікарів-інтернів «Кейс-марафон з клінічними випадками з практики лікарів-інтернів». На конференцію інтерни під керівництвом викладачів готують детальні розбори клінічних випадків з аналізом ефективності призначеного лікування та прогнозом. Такий захід дає можливість лікарю-інтерну не тільки поглиблено вивчити патологію у даного пацієнта, а також навчає аналізу перебігу захворювання залежно від вікових, гендерних, імунологічних особливостей. Інтерн навчається володіти аудиторією, відповідати на запитання та бути переконливим в дискусії.

Висновки. Активне залучення лікарів-інтернів до різних видів навчального процесу в тому числі з аналізом особистих спостережень, які молоді спеціалісти проводять разом з викладачами кафедри, сприяє індивідуалізації та диференціації навчального процесу в залежності від рівня засвоєння знань. Такий підхід створює особистість лікаря-інтерна, як спеціаліста, що здатний до постійного професійного саморозвитку, формуючи власну компетентність, та одночасно ефективного в колективній взаємодії, що є вкрай важливим при вирішенні практичних задач в педіатрії.

Література.

1. Піка, V., Гарвасюк, O., Доголіч, O., Кулачек, B., & Андрушак, M. (2024) Роль інноваційних технологій у підвищенні якості медичної освіти. / Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 24 (1). – С.176-181.
2. Онул, Н.М. (2018) Інноваційні підходи розвитку вищої медичної освіти в Україні. / Інновації в науці та освіті: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників стажування для освітян. - С. 145-149.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФАРМАЦІЇ КЛІНІЧНІЙ ОСВІТИ

Бурлака Б.С., доцент кафедри технології ліків

Ключові слова: фармацевтичний симулятор, програмне забезпечення, віртуальна аптека, гейміфікація.

Вступ. Використання інноваційних технологій в освітньому процесі є надзвичайно важливим та актуальним напрямком, який дозволяє покращити ефективність навчання, розвинути ключові компетентності, сприяти мотивації та підвищенню якості освіти. Для інтенсифікації навчального процесу наразі використовуються різноманітні методи, засоби та технології, а саме: інтерактивні методи навчання; дискусії, мозкові штурми; кейс-методи; інформаційно-комунікаційні технології; мультимедійні презентації; симуляції, віртуальні лабораторії; гейміфікація (ігрові технології); різнорівневі тести; рейтингові системи; портфоліо, самооцінювання, взаємооцінювання. Комплексне застосування таких методів, прийомів, методик та технологій дозволяє значно інтенсифікувати навчальний процес та підвищити мотивацію здобувачів освіти[1].

Основна частина. Запорізьким державним медико-фармацевтичним університетом (ЗДМФУ), в 2023 році, придбано 100 безстрокових доступів до хмарної платформи фармацевтичного симулятора («Pharmacy Simulator», <https://www.pharmacysim.com>).

Фармацевтичний симулятор використовує технологію інтерактивного симуляційного навчання з елементами гейміфікації, що дозволяє учасникам навчального процесу, в режимі онлайн, зануритись в віртуальне моделювання фармацевтичних та клінічних випадків та відтворити роль медичного працівника в певній ситуації. Його застосовують для навчання, відпрацювання практичних навичок та оцінювання[2, 3].

На відміну від традиційних лінійних тестових завдань, які використовуються для навчання та контролю знань у здобувачів освіти, фармацевтичний симулятор містить елементи програмованого навчання, що дозволяє створювати різноманітні розгалужені діалоги у яких запитання залежить від наданої передньої відповіді між пацієнтом та фармацевтом, або між фармацевтом, лікарем, та іншим медичним персоналом. Такий комплексний підхід дозволяє індивідуалізувати процес навчання, забезпечити постійний зворотній зв'язок між викладачем та здобувачем освіти та мотивувати студентів до активної пізнавальної діяльності.

Відмінною особливістю фармацевтичного симулятора є наявність поповнюваної бази понад ста кейс-сценаріїв, які нині використовуються для стимуляційного навчання здобувачами освіти багатьох країн, а також можливості створення сценаріїв власноруч, які будуть адаптовані до вимог локального законодавства. Кейс-сценарії можуть бути створені з використанням симуляційного оточення (візуалізації) у вигляді аптеки або клініки. До платформи фармацевтичного симулятора, співробітниками кафедр ЗДМФУ: технології ліків, клінічної фармації та управління і економіки фармації, додано сценарії роботи фармацевта в аптеці з урахуванням протоколів фармацевта (наказ МОЗ №7 від 05.01.2022), принципів фармацевтичної опіки та інших нормативних документів, що дозволяє студентам, на базі навчальної аптеки ЗДМФУ, відпрацьовувати практичні навички в сучасному інтерактивному форматі. Симулятор дозволяє: опрацьовувати навички збору скарг пацієнта, аналіз його захворювання, лікарський анамнез, виключення загрозливих станів, при наданні фармацевтичної опіки, вибору раціональної лікарської форми, навички ділового спілкування, відповідно до затверджених протоколів, визначати алгоритм роботи з обліковими документами наданого рецепту, проводити відпуск медикаментів з урахуванням елементів мерчандайзингу та умов зберігання, аналіз історії хвороби пацієнта в умовах клініки, надання рекомендацій.

Висновки. Сучасні інформаційні технології симуляційного навчання відіграють важливу роль в навчальному процесі здобувачів освіти. Перспективне подальше розширення бази клінічних кейс-сценаріїв на платформі фармацевтичного симулятора для навчання та контролю знань студентів медичного та фармацевтичного напрямів.

Література:

1. Khmiliar O., Krasnytska O., Renate V., Zechen X., Kravchenko I. Intensification of the educational process of higher educational institutions by tools of interactive technologies // *Revista Tempos e Espaços em Educação*. 2020. № 13. P. 1-21. <https://doi.org/10.20952/revtee.v13i32.14955>
2. Gharib A.M., Bindoff I.K., Peterson G.M., Salahudeen M.S. Computer-Based Simulators in Pharmacy Practice Education: A Systematic Narrative Review. // *Pharmacy*. 2023. №11(1), 8. <https://doi.org/10.3390/pharmacy11010008>
3. PharmacySim Pharmacy Simulator. [(accessed on 15 April 2024)]. URL: <https://www.pharmacysim.com>

ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСУ ТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЦИСТІВ

Васюк С. О., професор, зав. кафедри аналітичної хімії

Нагорна Н. О., доцент кафедри аналітичної хімії

Донченко А. О., старший викладач кафедри аналітичної хімії

Ключові слова: клінічна дієтологія, біодоступність, харчові продукти, ксенобіотики, дієтичні добавки.

Організації циклу тематичного удосконалення «Клінічна дієтологія в епоху доказової медицини» та перспективи подальшого його проведення базуються на положенні, що кожний сучасний лікар повинен опанувати весь перелік теоретичних знань та практичних навичок з питань основ клінічної дієтології і принципів доказової медицини.

Розуміючи актуальність тематики фахівці кафедри аналітичної хімії та кафедри клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології розробили курс завдяки якому лікарі загальної практики-сімейної медицини, терапевти, гастроентерологи, кардіологи, пульмонологи, хірурги, онкологи, педіатри зможуть отримати теоретичні знання, засвоїти та вдосконалити практичні навички з питань клінічної дієтології.

Важливим аспектом є розширена підготовка клініциста який надає допомогу хворому з визначення ефективності та безпеки лікарських, косметичних засобів та дієтичного харчування і нутритивної підтримки відповідно до міжнародних стандартів та принципів доказової медицини, а також підвищення терапевтичної активності та зменшення негативної дії на організм завдяки забезпеченню якості лікарських засобів [1].